

Pojasnilo Službe Republiške volilne komisije interesnim organizacijam v zvezi z volivami predstavnikov funkcionalnih interesov v državni svet, ki bodo 28. novembra 2002.

I.

1. Predsednik državnega zbora je razpisal splošne volitve v državni svet. Od 40 članov državnega sveta je 22 predstavnikov nosilcev lokalnih interesov, 18 pa predstavnikov nosilcev funkcionalnih interesov. Volitve teh 18 članov, ki bodo predstavljali funkcionalne interese, bodo 28. novembra 2002. Roki za izvedbo teh volitev so po Odloku predsednika državnega zbora pričeli teči 9. septembra 2002.
2. Volitve članov državnega sveta so posredne in se izvedejo skladno z določbami Zakona o državnem svetu – v nadaljevanju ZDSve (Uradni list RS, št. 44/92), katerega prvi del ureja postopek volitev.

Volitve se izvedejo po interesnih skupinah. Ustava RS ter ZDSve določata, da se izvoli kot predstavnike funkcionalnih interesov:

- 4 predstavnike delodajalcev,
- 4 predstavnike delojemalcev,
- 2 predstavnika kmetov,
- 1 predstavnika obrtnikov,
- 1 predstavnika samostojnih poklicev ter
- 6 predstavnikov negospodarskih dejavnosti, od česar.
 - 1 predstavnika univerz, visokih in višjih šol
 - 1 predstavnika za področje vzgoje in izobraževanja
 - 1 predstavnika za področje raziskovalne dejavnosti
 - 1 predstavnika za področje kulture in športa
 - 1 predstavnika za področje zdravstva
 - 1 predstavnika za področje socialnega varstva.

7. Volitve navedenih predstavnikov interesnih skupin bodo izvedene na 11 volilnih zborih volilnih teles, ki bodo sklicani za 28. november

2002. Volilno telo, ki se bo sestalo na sestanku dne 28. novembra 2002, sestavljajo izvoljeni predstavniki interesnih organizacij, za katere se je v praksi uveljavil tudi izraz »elektor«.

Te elektorje izvolijo interesne organizacije, v skladu z lastnimi pravili in po kriterijih, ki jih določa zakon za posamezno interesno skupino.

Elektorji bodo izvolili enega ali več članov državnega sveta za posamezno interesno področje izmed kandidatov, ki jih bodo predlagale iste interesne organizacije, ki imajo pravico voliti elektorje.

Število elektorjev, ki jih izvoli posamezna organizacija, je omejeno z zakonskim kriterijem. Število kandidatov, ki jih lahko določi posamezna interesna organizacija, pa ni omejeno.

8. Na podlagi zakona o ZDSve:

- a. volijo predstavnike delodajalcev elektorji, ki so jih izvolile gospodarske zbornice in združenja delodajalcev, in sicer izvolijo po 1 predstavnika na vsakih dopolnjenih 10.000 delavcev, zaposlenih pri članih gospodarske zbornice oziroma pri članih združenja delodajalcev (24. člen);
- b. volijo predstavnike delojemalcev elektorji, ki so jih izvolili reprezentativni sindikati za območje države, in sicer izvolijo elektorje po kriterijih, ki jih določa 26. člen ZDSve, ob tem velja omeniti stališče RVK, sprejeto na seji dne 27.8.2002 (glej navodilo 1), po katerem se 26. člen ZDSve uporablja na način, da se kot reprezentativni sindikat za območje države štejejo reprezentativni sindikati, ki jim je v skladu s prvim odstavkom 10. člena zakona o reprezentativnosti sindikatov izdalo odločbo o reprezentativnosti na podlagi 8. člena in drugega odstavka 9. člena istega zakona, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve,
- c. volijo 2 predstavnika kmetov elektorji, ki so jih izvolile poklicne organizacije kmetov, organizirane za področje države, in sicer vsaka poklicna organizacija kmetov izvoli v volilno telo po enega člana ne glede na število članov in dodatno še po enega predstavnika na vsakih dopolnjenih 1000 članov (30 člen ZDSve);
- č) volijo predstavnike obrtnikov elektorji, ki so jih izvolile poklicne organizacije obrtnikov za območje države, in sicer izvolijo po 1 predstavnika ne glede na

število članov in dodatno po 1 predstavnika na vsakih dopolnjenih 500 članov (31. člen ZDSve);

- d. volijo predstavnike samostojnih poklicev elektorji, ki so jih izvolile poklicne organizacije drugih samostojnih poklicev (npr. Odvetniška zbornica, Notarska zbornica, Društvo poklicnih prevajalcev ipd.), in sicer izvoli vsaka organizacija samostojnih poklicev v volilno telo po 1 predstavnika ne glede na število članov in dodatno po 1 predstavnika na vsakih dopolnjenih 100 članov (32. člen ZDSve);
- e. volijo predstavnike negospodarskih dejavnosti na 6 volilnih zborih elektorji, ki so jih izvolile poklicne organizacije na posameznem področju (razen univerze, visoke in višje šole, ko izvoli vsaka univerza, visoka oz. višja šola v volilno telo po 1 predstavnika, za ostalih 5 področij pa poklicna organizacija izvoli v ustrezno volilno telo po 1 predstavnika – 35. člen) ne glede na število članov in dodatno po 1 predstavnika na vsakih dopolnjenih 100 članov.

V primeru, ko zakon govori o poklicnih organizacijah, jih tudi opredeljuje v 29. in 34. členu ZDSve kot zbornice, združenja, društva, zveze in druge poklicne organizacije, organizirane na območju države. Ker mnoge organizacije niso organizirane kot poklicne organizacije, temveč kot organizacije dejavnosti, je potrebno opozoriti, da gre v primeru, ko zakon govori o številu članov za število članov, ki imajo volilno pravico po določbah 2. člena ZDSve (se pravi opravljajo določeno poklicno dejavnost) in ne za celotno članstvo nekega društva ali zveze.

9. Elektorje izvolijo interesne organizacije v skladu z lastnimi pravili, lahko z javnim ali s tajnim glasovanjem. Pravila za izvolitev elektorjev so lahko posebna pravila, ki jih sprejme pristojni organ organizacije, ali pa se smiselno uporabljajo splošna pravila (npr. statut, poslovnik, ...). Pravila je potrebno priložiti seznamu izvoljenih elektorjev. Poleg pravil je treba seznamu priložiti tudi zapisnik o delu organa, ki je izvolil elektorje. Priložiti je potrebno tudi izjavo o številu članov – v kolikor to ni razvidno iz zapisnika ali posebnih pravil ter dokazilo o vpisu v register oziroma odločbo o vpisu v register.

V seznamu elektorjev se vpišejo naslednji podatki:

- naziv predlagatelja (npr. »upravni odbor Zveze za proučevanje zgodovine«),

- imena in priimke, letnico rojstva ter domači naslov izvoljenih elektorjev ter podatek o poklicu oziroma dejavnosti, ki jo opravlja (tega podatka seveda ni potrebno navajati npr. pri odvetniški zbornici, zdravstveni zbornici ipd.),
 - ime in priimek, leto rojstva in domači naslov (oz. delovni naslov) predstavnika predlagatelja, to je osebe, s katero lahko RVK kontaktira, če je potrebno karkoli dopolniti pri vlogi in ki ji bo tudi posredovana odločitev RVK o potrditvi ali zavrnitvi seznama izvoljenih predstavnikov.
4. Seznam izvoljenih predstavnikov – elektorjev, skupaj s prilogami je potrebno vložiti neposredno pri Republiški volilni komisiji, Ljubljana, Slovenska 54, najpozneje do 29. oktobra 2002 do 24.00 ure. Pri tem predlagatelje opozarjamo na določbe 4. člena zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92, 60/95, 67/97 – odločba US, 70/00), ki se glede na določbe ZDSve smiselno uporabljajo pri izvedbi volitev v DS, da se vloge, ki so po zakonu vezane na roke, vlagajo neposredno pri pristojnem organu. Če pošiljate po pošti, mora torej do navedenega roka vaša vloga prispeti k Republiški volilni komisiji, sicer bo zavrnjena kot prepozna.
5. Postopke določitve kandidata oziroma kandidatov za člana državnega zbora je identičen postopku določitve elektorjev. Kandidata določi pristojni organ interesne organizacije, lahko z javnim ali tajnim glasovanjem, tako kot je določeno v pravilih organizacije. Kandidatura obsega:
- navedbo predlagatelja,
 - osebne podatke kandidata (ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča ter tudi navedbo dejavnosti oz. poklica, ki ga opravlja, in na podlagi katerega ima volilno pravico);
 - osebne podatke predstavnika predlagatelja (kontaktna oseba), ki ne sme biti kandidat.

Kandidaturi je potrebno priložiti iste priloge, kot pri določitvi elektorjev, s tem, da v primeru, ko je ista interesna organizacija določila tudi elektorje, zadostuje, da se kompletna dokumentacija priloži samo k eni vlogi (bodisi k seznamu izvoljenih elektorjev ali h kandidaturi).

Pri kandidaturi je obvezno potrebno priložiti tudi soglasje kandidata, da sprejema kandidaturo na volitvah članov državnega sveta, ki bodo 28. novembra 2002. Rok za vložitev kandidature je

ravno tako 30 dni pred dnevom glasovanja, to je 29. oktober 2002 do 24.00 ure.

4. Najpozneje 15 dni pred 28. novembrom 2002 bo predsednik Republiške volilne komisije sklical volilni zbor volilnega telesa. Seznam izvoljenih elektorjev (imenik) ter seznam kandidatov bo poslan tudi vsem predlagateljem.
5. Za volitve članov državnega sveta ne veljajo določbe zakona o volilni kampanji.
6. Opozarjamo na določbo 61. člena zakona o državnem svetu, po kateri član državnega sveta ne sme biti hkrati poslanec državnega zbora niti ne sme opravljati druge funkcije v državnih organih.
7. Pravice in dolžnosti članov državnega sveta določa zakon o državnem svetu – 57. do 59. člen.